

ges sager om prøvelse af tvangsendlæggelse og tvangstilbageholdelse efter psykiatriloven, så længe patienten ikke er udskrevet, for byretten på det sted, hvor vedkommende psykiatriske sygehus eller afdeling er beliggende. Efter psykiatrilovens § 37, stk. 1, i lovforslagets § 1, nr. 14, skal patientklagenævnet efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren bl.a. indbringe nævnets afgørelser vedrørende tilbageførsel for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a. På den baggrund præciseres det ved lovforslagets § 2, nr. 1, at bestemmelsen i retsplejelovens § 469, stk. 1, 2. pkt., også finder anvendelse, når den afgørelse, retten skal tage stilling til, vedrører tilbageførsel af patienten.

Til nr. 2 (retsplejelovens § 469, stk. 4)

Efter retsplejelovens § 469, stk. 4, skal begæring om sagens indbringelse for retten efter reglerne i kapitel 43 a fremsættes inden 4 uger efter frihedsberøvelsens ophør. Senere fremsættelse af begæringen kan indtil 6 måneder efter frihedsberøvelsens ophør undtagelsesvis tillades af retten, når der foreligger særlig grund til at fravige fristen.

Psykiatrilovens § 35 i lovforslagets § 1, nr. 14, indebærer, at klager over tvangsendlæggelse, tvangstilbageholdelse og tilbageførsel fremover skal behandles af patientklagenævnet i 1. instans. På den baggrund foreslås retsplejelovens regler om fristen for sagens indbringelse for retten efter reglerne i kapitel 43 a ændret, således at det udtrykkeligt fremgår, at fristerne efter § 469, stk. 4, i sager om tvangsendlæggelse, tvangstilbageholdelse og tilbageførsel i henhold til psykiatriloven regnes fra patientklagenævnets afgørelse i sagen.

Til nr. 3 (retsplejelovens § 470)

Ved § 2, nr. 3, foreslås det, at der i retsplejelovens § 470, stk. 3, om tidspunktet for foretagelse af sager om administrativt bestemt frihedsberøvelse indsættes en bestemmelse, hvorefter dommeren i øvrigt påser, at sagen fremmes mest muligt.

Om baggrunden for forslaget henvises til afsnit 6.1.3. ovenfor i de almindelige bemærkninger. Som det fremgår heraf, indebærer den foreslåede ændring af klageordningen i psykiatriloven, at også klager over tvangsendlæggelse, tvangstilbageholdelse og tilbageførsel skal behandles af de lokale patientklagenævne i 1. instans. Da klager over frihedsberøvelse i disse tilfælde forinden har været undergivet en administrativ behandling, er der et særligt behov for at sikre, at der ikke går for lang tid, inden patienten får rettens afgørelse. Det gælder navnlig i de tilfælde,

hvor patienten fortsat er frihedsberøvet som følge af tvangsendlæggelse eller tvangstilbageholdelse.

Til nr. 4 (retsplejelovens § 765)

Efter retsplejelovens § 765, stk. 2, nr. 3, kan retten bestemme, at sigtede i stedet for varetægtsfængsling skal tage ophold i egnet hjem eller institution. Retten kan efter § 765, stk. 2, nr. 4, også træffe afgørelse om, at sigtede i stedet for varetægtsfængsling skal undergive sig bl.a. psykiatrisk behandling i hospital.

Som anført i afsnit 12 ovenfor i de almindelige bemærkninger til lovforslaget finder Justitsministeriet, at der bør tilvejebringes en udtrykkelig lovhjemmel for adgangen til at fastsætte regler om meddelelse af tilladelse til udgang m.v. til bl.a. personer, der efter en strafferetlig kendelse skal opholde sig på hospital for sindslidende eller i institutioner inden for det sociale område, herunder institutioner for personer med vidtgående psykiske handicap.

Det foreslås på den baggrund, at der i retsplejelovens § 765, stk. 5, 1. pkt., indsættes en bestemmelse, der udtrykkeligt bemyndiger til administrativt at fastsætte regler om meddelelse af tilladelse til udgang m.v. til personer, der er anbragt i institution eller hospital m.v. i medfør af stk. 2, nr. 3 eller 4, når der ikke i øvrigt er taget stilling hertil.

Udtrykket »m.v.« ved siden af ordet »udgang« omfatter bl.a. tilfælde, hvor der opstår behov for at indlægge den pågældende på sygehus til behandling for en legemlig lidelse.

At bemyndigelsen foreslås begrænset til tilfælde, hvor der ikke i øvrigt er taget stilling til spørgsmålet om udgang, har sammenhæng med, at der f.eks. i rettens kendelse om anbringelse i varetægtsurrogat kan være taget stilling dette spørgsmål.

Det foreslås endvidere, at der gives mulighed for at fastsætte, at afgørelser, der træffes i medfør af disse regler, ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed, jf. § 765, stk. 5, 2. pkt., i lovforslagets § 2, nr. 4.

Det tilføjes, at der ikke stilles forslag om en bemyndigelsesbestemmelse vedrørende retsplejelovens § 777 om anbringelse af varetægtsarrestanter i hospital m.v., jf. straffelovens §§ 68 og 69, idet spørgsmålet om udgang i disse tilfælde er reguleret i retsplejeloven, jf. § 777, 4. pkt., jf. § 771, stk. 2.

Til nr. 5 (retsplejelovens § 811)

Findes det påkrævet, at sigtede indlægges til mentalundersøgelse på hospital for sindslidende, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller i anden egnet institution, træffer retten ved